

*Данільченко Д.В. ст..гр.ФКфе-12-1
Науковий керівник:
Ст..викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м.Дніпропетровськ, Україна)*

Моделі ефективності використання оборотних коштів підприємства

Економічна сутність оборотних активів визначається їх роллю в організації поточної діяльності підприємства: знаходячись в постійному русі, вони здійснюють безперервний кругообіг форм вартості, в результаті якого відбувається постійне відновлення процесу виробництва.

На наш погляд, під оборотними активами підприємства слід розуміти сукупність матеріальних і фінансових активів, які шляхом структурної трансформації здійснюють безперервний кругообіг форм вартості з метою постійного відновлення процесу виробництва, одержання прибутку, підтримання нормальної ліквідності підприємства, і повинні повністю споживатися протягом одного календарного року чи операційного циклу [4].

Оборотний капітал слід розглядати, як джерело формування матеріальних і фінансових оборотних активів підприємства. Особливістю оборотного капіталу є те, що він не витрачається, не споживається, а авансується в різні види поточних витрат господарюючого суб'єкта. Метою авансування є створення необхідних матеріальних запасів, незвершеного виробництва, готової продукції та умов для її реалізації. Використані (авансовані) грошові кошти повертаються на підприємство після закінчення кожного циклу кругообігу, який включає: виробництво продукції, її реалізацію, отримання виручки від реалізації продукції.

Кругообіг оборотних активів обумовлено зміною їх матеріально-речової форми в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності підприємства.

За формою функціонування та участю у кругообігу доцільно поділити оборотні активи на дві групи: матеріальні (які характеризують майнові цінності підприємства і мають матеріальну форму) і фінансові (які характеризують майнові цінності підприємства у формі грошових засобів та фінансових інструментів).

Найбільше поширення як за кордоном, так і (в меншій мірі) у вітчизняній практиці одержали наступні моделі управління запасами:

- класична модель управління запасами (модель Economic ordering quantity - EOQ - модель економічно обґрунтованого розміру замовлення). За цією моделлю необхідний (оптимальний) обсяг поставки сировини основних та допоміжних матеріалів визначають шляхом співставлення витрат на постачання (замовлення) запасів та витрат на їх зберігання на складі.

- метод "точно-в-термін" базується на тім, що запас сировини і матеріалів може бути нульовим, якщо належним чином скоординувати роботу постачальників. Результатом є скорочення операційних витрат по збереженню запасів, значне вивільнення оборотного капіталу для розвитку виробництва через відсутність процесу акумуляції товарно-матеріальних цінностей [2;4].

Узагальнюючи пропозиції вчених щодо використання прийомів управління даним елементом оборотних активів, розроблених у фінансовому менеджменті, можна виділити наступні основні прийоми:

- аналіз заборгованості за видами продукції для визначення невігідних з погляду інкасації товарів (коефіцієнти інкасації - відношення сум, що надійшли від погашення дебіторської заборгованості різних періодів, до обсягів реалізації в ці періоди);

- зменшення дебіторської заборгованості на суму безнадійних боргів;

- оцінка реальної вартості існуючої дебіторської заборгованості;

- оцінка можливості застосування факторингу - продажу дебіторської заборгованості;

спонтанного фінансування [3].

Список літератури:

1. Бланк И.А. Управление активами. - К.: Ника-Центр, 2000.- 720 с
2. Бригхем С. Основы финансового менеджмента: Пер. с англ. - К.: Молодь, 1997.- 1000 с.
3. Фінанси підприємств: Підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 4-те вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 571 с.
4. Ван Хорн Дж. К. Основы финансового менеджмента. -11-е изд.: Пер. с англ. М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. - 992 с.